

Отже, хоча приморські береги і потребують захисту і укріплення, але при будівництві берегозахисних споруд потрібно враховувати всі „плюси і мінуси”.

Література:

1. Бобилева Т. Ю. Екологічна криза берегової зони в межах Центрального пляжу м. Скадовськ//Регіональні проблеми України: географічний аналіз і пошук шляхів вирішення. – Херсон 2005, С.73-74
2. Бойко М.Ф., Чорний С.Г. Екологія Херсонщини//Терра. Херсон-2001 С.77-78
3. Давидов А.В. Условия развития ветровых осушек на берегах Чорного и Азовского морей//Сборник научных работ молодых ученых ОГУ им. И.И.Мечникова. Сер. Геологическо-географических наук. – 1998. – Вып. 1. – С.57-61
4. Дорош Т. Вплив зміни гідрологічного режиму Сиваш на стан берегової зони//Актуальні Екологічні проблеми півдня України. – Херсон-2006 С.34-37
5. Пилипенко І. О. Морегосподарський комплекс Українського Приазов'я: суспільно-географічне дослідження. – Херсон-2005 С.36, 134-135
6. Розпорядження від 19.05.2004 р. N 523/Херсонська обласна Державна адміністрація//Про організацію виконання в області постанови Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2004 року N 510
7. Руденко Л. Г., Горленко І. О. Сучасна типологія геоекотичних проблем і їх врахування при опрацюванні стратегії розвитку регіонів України//Регіональні екологічні проблеми: Збірник наукових праць. – Київ: ВГЛ „Обрій”, 2002. – С.14-17
8. Шуйский Ю. Д. Основы стратегии Строительства в береговой зоне Чорного и Азовского морей//Исследования береговой зоны. – Киев: „Карбон ЛТД” 2001 С.8-24
9. www.land-ukraine.com/index.
10. www.file.menr.gov.ua/publ/regobl02/dpsir/Zaporogska_2003/nadra/empty.

ОХРЕМЕНКО І., КУЦ Н.

СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУВАННЯ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Актуальність дослідження стану процесу екологічного аудитування зумовлена прискоренням процесів інтеграції України до світової спільноти, а, отже, необхідністю сприйняття і впровадження в дію керівних принципів світового природоохоронного законодавства, а також принципів Всесвітньої Програми дій на ХХІ століття [1-4].

Завданням даної роботи є аналіз ситуації в Херсонській області відносно практичної реалізації екологічного аудиту.

Екологічний аудит у сьогодення стає, з одного боку, необхідною самостійною екологічною послугою, з другого, - невід'ємною складовою практично кожної окремо взятої екологічної послуги, а з третього, - інтегруючою ланкою в системі комплексних модернізаційних послуг.

Основними причинами, з яких у Херсонській області проводиться екологічний аудит, є конкуренція на ринку та пріоритетність попиту на екологічно чисті товари. Лідерами по впровадженню екологічне аудитування на Херсонщині стали ВАТ „Електромаш”, Херсонська ТЕЦ та торф'яний завод „Гілея-Т” с.В.Кардашинка.

ВАТ „Електромаши” займається розробкою та виробництвом широкої гами стартерів, генераторів, термостатів і магнето для автомобільних та тракторних двигунів, сільськогосподарської техніки, а також автомобільних фільтрів і запасних частин до стартерного приводу і реле. Підприємство випускає 50 найменувань продукції. Вся продукція пройшла сертифікацію. Система управління якістю ВАТ „Електромаши” сертифікована на відповідність міжнародного стандарту ISO 9002 удосконалюючи підходи в управлінні підприємством у 2003 р. Система якості була сертифікована за версією ISO 9001:2000. Нині компанія планомірно впроваджує систему екологічного менеджменту відповідно до ISO 14001. На сьогодні ВАТ „Електромаши” – підприємство, що динамічно розвивається. Впровадження на ньому сучасних методів управління, підвищення рівня технічного потенціалу і модернізація виробничих процесів дозволили виробляти якісну та надійну продукцію, яка відповідає вимогам сучасного ринку. Воно за власний рахунок освоєло виробництво стартерів на постійних магнітах, генераторів зі зменшеною металоємкістю, а також намічено розвиток виробництва термостатів для автомобілів ВАЗ 2110, хрестовин і паливних фільтрів для легкових і вантажних автомобілів, фільтрів для автомобілів „Богдан”. Продукція відправляється на комплектацію ЗАТ „ЗАЗ” на ринку Росії, Білорусі, Середньої Азії, Франції, Польщі, Румунії та Болгарії. На підприємстві зайнято 1400 осіб.

Херсонська ТЕЦ знаходиться на межі розвалу і потребує негайної модернізації. За допомогою фінансових інвесторів з Норвегії, на ТЕЦ в найближчий час буде проведено енергетичний аудит. Розробляється програма проведення даного процесу. Енергетичний аудит – один з видів технічно-галузевого аудиту - здійснюватиметься за допомогою Міненерго в межах Міжнародної програми надання технічної допомоги країнам СНД. За мету поставлено обґрунтування зниження рівня споживання енергії, збереження обсягів виробництва та рівня впливу на навколишнє середовище. Проведення енергетичного аудиту дасть змогу отримати правдиву інформацію про використання енергоресурсів, їх збитки та причини; кваліфіковані рекомендації по зниженню енерговитрат до 1–15% з терміном не більше одного року; програми та кошти для модернізації виробництва.

Торф'яний завод „Гілея-Т” с. В.Кардашинка Херсонської області заснований в 1994 році. Поклади торфуги з'явилися приблизно 60-70 млн. років тому. Підприємство займається добуванням торфуги (природного екологічно чистого продукту) та його переробкою (проектна документація на кар'єрне видобування торфуги та його переробку та на рекультивацію земель після їх використання - Ліцензія № 1497 від 20.07.1998р.). Метою товариства є забезпечення попиту на високоякісне натуральне добриво і паливо на ринку України, Польщі та Росії.

Екологічний аудит на підприємстві проводився лише один раз в 2006 році. Під час аудиту було виявлено багато недоліків у процесі видобутку та формуванні готової продукції. Після аудиту: зменшили споживання води на вибраних виробничих ділянках на 15% порівняно з фактичними рівнями одного року; почали повторно використовувати воду (переганяти з одного кар'єра в інший); підвищився технічний рівень (модернізовано виробничі процеси), що дозволило виготовляти якісну продукцію, яка користується попитом на ринку; впроваджують

сучасні методи контролю та управління. Екологічні показники функціонування організації набувають зростаючого значення для зацікавлених сторін. Досягнення високих екологічних показників вимагає від організації неухильно дотримуватись системного підходу і постійного вдосконалення системи екологічного управління. Нині компанія планомірно та упорядковано впроваджує систему екологічного менеджменту відповідно до ISO 14001.

Таким чином, Херсонська область не є винятком в системі практичної реалізації процесу екологічного аудитування. На основі результатів проведеного нами аналізу його впровадження (на прикладі ВАТ «Електромаш», торф'яного заводу „Гілея-Т” с. В.Кардашинка тощо) можна стверджувати доцільність, об'єктивну необхідність, важливість та можливість даного виду науково-практичної діяльності. Проведення екологічного аудиту окремим підприємством дозволить йому досягти основної мети діяльності кожного суб'єкта господарювання – отримання збільшеного прибутку, і одночасно реалізувати комплекс природоохоронних заходів, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню рівня екологічної безпеки як в області, так і в державі в цілому. Функція державних органів екоуправління при цьому зводиться до створення та координації адміністративних та ринкових механізмів державних програм у галузі охорони навколишнього середовища. Звичайно фінансування екологічного аудиту потребує у певних випадках державної цільової допомоги, що виправдане, перш за все, коли мова йде про стратегічні, комунальні, державні та бюджетотворюючі підприємства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про екологічний аудит» від 24.06.2004р.: № 1862-IV. - К., 2004. – 10 с.
2. Екологічний аудит / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, В.М. Навроцький та ін. - К.: Вища школа, 200. – 344 с.
3. Екологічне підприємництво: навчальний посібник / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, В.М. Навроцький та ін. – К.: Мета, 2001. – 191 с.
4. Завальнюк І.В. Екологічний аудит територій (на прикладі рівнинного Криму): Автореф. дис. канд. геогр. наук: 11.00.11 / Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2004. – 20 с.

ОХРЕМЕНКО І., ЩЕРБИНА І.

ЕКОЛОГІЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ М.ХЕРСОНА: СТАН, ПРОБЛЕМИ

Не дивлячись на те, що екологічна інфраструктура стала предметом розгляду у багатьох сучасних наукових роботах [1-5 та ін.], залишаються дискусійними питаннями як теоретико-методичні засади, так і прикладні аспекти її організації (особливо на локальному рівні). Під **екологічною інфраструктурою** ми розуміємо комплекс об'єктів, що забезпечують умови збереження (стабілізацію) середовища життя людини. **Екологічна інфраструктура локального рівня організації**, зокрема промислових об'єктів, представлена здебільшого **очисними спорудами**, система яких призначена для очистки і знезаражування емісій та скидів. Визначення стану та проблем сучасної екологічної